

NOTAT

Landdistriktsprogrammet 2007-2013 - organisering og økonomi for den regionale og lokale indsats for udvikling i landdistrikterne

Formålet med notatet er en kort beskrivelse af organisering og økonomi ved gennemførelsen af Landdistriktsprogrammet 2007-2013. Det er med fokus på den del af programmet, der omhandler udvikling i landdistrikterne, hvor kommuner og Region er væsentlige aktører.

Landdistriktsprogrammet består af 4 Akser:

- Akse 1: Udvikling på jordbrugs- og fødevarerområdet.
- Akse 2: Forbedring af natur og miljø.
- Akse 3: Erhvervsudvikling og bosætning.
- Akse 4: LEADER metoden – dannelse og drift af lokale aktionsgrupper, LAG´ s, der skal varetage gennemførelsen af hovedparten af indsatsen efter Akse 3. Og evt. lidt af indsatsen efter Akse 2 – natur og miljø, hvis LAG-erne ønsker det.

Summen af EU-midler og statsmidler i hele Landdistriktsprogrammet er ca. 6 mia. kr. for hele programperioden 2007-2013. Midlerne for de enkelte år og fordelingen på akserne er kun fastlagt for 2007 og 2008 til følgende:

Akse 1:	25,4 %	142 mio. kr. pr. år
Akse 2:	55,0 %	308 mio. kr. pr. år
Akse 3 og 4:	19,6 %	110 mio. kr. pr. år
I alt	100 %	560 mio. kr. pr. år.

Fødevarerministeriet, Direktoratet for FødevarerErhverv, er hovedansvarlig for gennemførelsen af programmet og varetager selv administrationen for Akse 1 og 2 samt lidt af Akse 3.

Dato: 5. marts 2007
Sagsbehandler: Magnus Jørgensen
Tel. +45 87 28 51 36
Mob. 22 44 53 01
Magnus.Joergensen@ru.rm.dk
Sagsnr. 1-33-3-06-V

LAG-erne varetager gennemførelsen af næsten hele indsatsen i Akse 3 om udvikling i landdistrikterne. Kommuner og Region deltager i LAG-en og i indsatsen i det hele taget, bidrager med finansiering m.v.

Beskrivelsen i det følgende har derfor fokus på LAG-ernes organisering og opgaver og den økonomi, der er knyttet til LAG-ernes virke.

LAG-ernes organisering og opgaver

Dannelse af LAG-er

LAG-erne er partnerskaber mellem aktørerne, der inddeles i følgende 3 grupper:

- Erhvervslivet,
- Foreningslivet og
- Offentlige myndigheder.

En LAG kan omfatte en eller flere kommuners geografiske område. 63 kommuner i landet er omfattet af programmet. Heraf 17 kommuner i Region Midtjylland – kun Århus og Skanderborg er ikke med.

En LAG dannes ved afholdelse af en stiftende generalforsamling, hvor alle virksomheder, foreninger og borgere kan deltage.

På generalforsamlingen vælges op til 5 medlemmer til LAG-ens bestyrelse fra erhvervslivet og op til 5 fra foreningslivet.

De deltagende kommuner og Regionen udpeger forlods hver et medlem til bestyrelsen.

Bestyrelsen kan højst bestå af 15 medlemmer.

Formanden for bestyrelsen vælges på generalforsamlingen.

Lag-erne skal dannes og indsende begrundet ansøgning om forhåndsgodkendelse til Direktoratet for FødevareErhverv inden en frist, der fastsættes af Direktoratet. Fristen er foreløbigt oplyst til 1. maj, evt. 1. juni 2007

LAG-ernes virke

LAG-erne skal udarbejde en udviklingsstrategi for LAG-ens område og vedtægter for deres virke.

Udviklingsstrategien og vedtægterne skal godkendes af Direktoratet for FødevareErhverv. Samtidig tildeles LAG-en en budgetramme for

EU-midler og statsmidler til prioritering til projekter for udvikling i landdistrikter og til ansættelse af en landdistriktskoordinator.

LAG-erne har desuden mulighed for at ansøge om en særskilt budgetramme til miljø og naturprojekter efter Akse 2 mod en forpligtelse til at nå aftalte mål.

LAG-en prioriterer og indstiller projekter til tilskud til Direktoratet for Fødevarerhverv, som administrerer udbetalingen af tilskud. LAG-en deltager også i udvikling og gennemførelse af projekter m.v.

Koordinatoren varetager sekretariatsfunktionen for LAG-en, rådgivning til projektholdere, økonomistyring, samarbejde med Direktoratet m.v.

LAG-erne kan integrere den tilsvarende indsats efter Fiskeriprogrammet 2007-2013 for udvikling af bosætning og erhverv i områder, der er fiskeriafhængige. Ramme for midler til prioritering til projekter efter Fiskeriprogrammet udmeldes af Direktoratet.

Økonomi

Den samlede ramme for EU-midler og statsmidler til tilskud til projekter efter Landdistriktsprogrammet er foreløbigt alene fastsat for 2007 og 2008.

Den samlede ramme for EU-midler og statsmidler til LAG-ernes disposition under Akse 3 og 4 er 95 mio. kr. pr. år. i alt for de 16 kommuner, der betegnes som yderkommuner, og de 29 kommuner der betegnes landkommuner. Dette svarer til gennemsnitligt ca. 2 mio. kr. pr. kommune pr. år i EU-midler og statsmidler for de i alt 45 kommuner; inklusiv max. ca. 250.000 kr. til gruppens drift med løn til en landdistriktskoordinator m.v.

Desuden tildeles 18 mellemkommuner - Favrskov, Silkeborg, Horsens og Odder i Region Midtjylland – alene EU-midler og i mindre omfang. Samlet 13,5 mio. kr., svarende til ca 0,750 mio. kr. år i gennemsnit. Det vil sige, at her skal kommunerne skaffe hele den offentlige danske medfinansiering, der skal matche EU-midlerne.

Der gælder følgende generelle regel:

1 EU krone skal altid matches af 1 offentlig dansk krone.

En anden regel er:

Der kan højst opnås 50 % tilskud samlet fra EU og Stat til et projekt.

Det vides ikke, om der kommer statsmidler til medfinansiering af alle projekttyper i yderkommuner og landkommuner; eller de fortrinsvis fordeles til virksomhedsrelaterede projekter, hvor kommunerne ikke kan medfinansiere som følge af kommunalfuldmagtens regler. Fordelingen af de ca. 2 mio. kr. pr. kommune pr. år på EU-midler og statsmidler kendes heller ikke.

Der kan skitseres følgende 2 principielt forskellige modeller for finansiering af projekter, afhængig af om der indgår statsmidler:

Model 1 for projektf finansiering – uden statsmidler:

EU	50 %
Kommuner etc.	50 %
I alt	100 %

Kommunerne er her centrale i matchningen af EU-midlerne med offentlige danske midler. Andre offentlige danske midler kan være Regionen og Indenrigs- og Sundhedsministeriets landdistriktspulje. Lovregulerede fonde, som f.eks. Friluftsrådet med f.eks. tips og lotto midler, landbrugets promilleafgiftsfonde etc. er også offentlige danske midler.

Model 2 for projektf finansiering – med statsmidler:

EU	25 %
Staten	25 %
Private, kommuner etc.	50 %
I alt	100 %

Her løftes EU-midlerne af de statslige midler og resten kan derfor også være private midler.

For hvert af årene 2007 og 2008 er skønnet følgende budget til landdistriktsudvikling i Region Midtjylland – mio. kr. pr. år:

	Region	EU Mål 2	EU - Landdist.	Kommuner	Staten	Private	I alt
Landdistriktsudvikling I alt	5	2	12	16,5	12,5	8	57
Partnerskaber (LAG- erne)	2	2	10	16	12	8	50
Projekt: Landbyfornyel- se	1		1	0,5	0,5		3
Projekt: Profilering	1		1				2
Reg. Strategi for land- brugets udvikling	1				1		2

Denne samlede oversigt omfatter både budget for LAG-erne i Regionen og for de landdistriktsprojekter, der iøvrigt indgår i Regionens Handlingsplan 2007-2008, Fornyelse og vækst i en international vækstregion. Det bemærkes, at tallene for partnerskaber er meget foreløbige og summariske.